

Vergaderjaar 1990–1991

21 845

Wijziging van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

Op grond van artikel 8 van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen (WAMIL; Stb. 1972, 313) zijn de bepalingen betreffende de verplichte verzekering op grond van de Ziektewet (ZW; Stb. 1987, 88) en de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO; Stb. 1987, 89), met inachtneming van de wijzigingen die de aard van het onderwerp vordert, voor zoveel nodig van overeenkomstige toepassing verklaard, voor zover daarvan bij of krachtens de WAMIL niet is afgeweken.

Op grond van deze bepaling is tot 1 januari 1987 op uitkeringen ingevolge hoofdstuk III van de WAMIL (arbeidsongeschiktheidsuitkeringen) overeenkomstig het destijds geldende artikel 79a van de WAO, de zogenaamde vereveningsbijdrage ingehouden.

Per die datum is bij de Wet premieheffing over uitkeringen (Stb. 1986, 639) het systeem van inhouding van vereveningsbijdrage in de WAO vervangen door premieheffing over WAO-uitkeringen.

In de praktijk is onzekerheid ontstaan over de vraag of als gevolg van de Wet premieheffing over uitkeringen, in verbinding met eerdergenoemd artikel 8 van de WAMIL, over uitkeringen op grond van hoofdstuk III van de WAMIL premie geheven zou moeten worden in plaats van een vereveningsbijdrage.

Evenzo is bij invoering van premieheffing over uitkeringen op grond van de ZW (per 1 mei 1985 tot stand gekomen bij de wet van 3 april 1985, Stb. 201), de vraag gerezen of op grond van artikel 8 van de WAMIL vanaf die datum over uitkeringen ingevolge hoofdstuk II van die wet (ziekengeld) premie zou moeten worden geheven; die vraag is in eerste instantie ontkennend beantwoord. Op beide punten is ruimte voor twijfel.

Wat hier ook van zij, wij achten premieheffing over uitkeringen ingevolge de WAMIL niet wenselijk, en wel om de volgende redenen.

De uitgaven en uitvoeringskosten van de WAMIL komen rechtstreeks ten laste van het Rijk (Ministerie van Defensie). Anders dan bij de financiering van de ZW en de WAO wordt voor de financiering van de WAMIL geen premie over het inkomen ingehouden.

Indien krachtens artikel 8 van de WAMIL over de WAMIL-uitkeringen premie zou worden ingehouden, zou deze voorts aan de desbetreffende sociale verzekeringsfondsen moeten worden afgedragen, terwijl deze fondsen geen risico dragen voor de belanghebbenden in de zin van de WAMIL.

Naar verwachting zullen de uitgaven voor het Ministerie van Defensie in geval van afdracht aan de sociale verzekeringsfondsen met een bedrag van \pm 0,5 mln. op jaarbasis toenemen.

Ten einde iedere twijfel omtrent de toepasselijkheid van de premieheffingsbepalingen uit te sluiten, wordt in artikel I, onderdeel E onderscheidenlijk onderdeel C, voorgesteld de WAMIL-uitkeringen uitdrukkelijk hiervan uit te sluiten en over deze uitkeringen een vereveningsbijdrage in te houden, die beoogt degenen die een uitkering ingevolge de WAMIL ontvangen, in een gelijke (netto-)inkomenspositie te brengen als de uitkeringsgerechtigden ingevolge de ZW en de WAO.

Het onderhavige wetsvoorstel voorziet in het inhouden van vereveningsbijdragen op de uitkeringen. In de sociale verzekeringswetgeving zijn eerder inbreuken gemaakt op het algemene stelsel dat niet meer voorziet in het inhouden van vereveningsbijdragen op uitkeringen. Voorbeelden daarvan vormen artikel 41a (tot 1-1-1990 artikel 76a) van de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (Stb. 1990, 127), artikel 10 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (Stb. 1987, 92) en artikel 10 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (Stb. 1987, 281).

Er heeft over het voorstel, dat geen wijziging betreft van de sociale verzekeringswetgeving als zodanig, geen overleg plaatsgehad met de Sociale Verzekeringsraad en er is evenmin advies ingewonnen. Een en ander is voor deze wijziging niet voorgeschreven. Wel is het Gemeenschappelijk Administratiekantoor te 's-Gravenhage als uitvoeringsorgaan op de hoogte en gebaat bij het wetsvoorstel dat een herkenbare basis biedt voor de bij dat uitvoeringsorgaan al gevolgde gedragslijn. Over de vereveningsbijdragen is geen loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen verschuldigd. Deze bedragen behoren op grond van artikel 11, eerste lid, onderdeel i, onder 4e, van de Wet op de loonbelasting 1964 (Stb. 1990, 104) niet tot het loon.

Tevens wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt de begripsbepalingen in de WAMIL in overeenstemming te brengen met de terminologie van het Algemeen militair ambtenarenreglement (AMAR).

Het onderhavige wetsvoorstel ontmoet uit het oogpunt van deregulering geen bezwaar. Zoals hiervoor is uiteengezet, beoogt dit wetsvoorstel in de eerste plaats onduidelijkheid weg te nemen met betrekking tot het van toepassing zijn van de premieheffingsbepalingen en in de tweede plaats financieel nadeel voor Defensie te voorkomen, dat, indien dit voorstel niet tot wet wordt verheven, zal optreden ten gevolge van de Wet premieheffing over uitkeringen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onder A

De categorie reservepersoneel, die krachtens een vrijwillige verbintenis verplicht is tot het verrichten van doorlopende werkelijke dienst, wordt sedert de inwerkingtreding van het AMAR aangesteld als beroepsmilitair voor bepaalde tijd. Daarmee dient deze categorie dus te vervallen als belanghebbende en dit onderdeel zo te worden gewijzigd, dat tot uitdrukking komt dat zij die verplicht tot het reservepersoneel behoren onder de werking van de WAMIL blijven vallen.

De Nationale Reserve heeft voortzetting gekregen via het Korps Nationale Reserve dat bij Koninklijk besluit van 14 oktober 1982, nr. 48 is opgericht. Voorts is er geen sprake meer van een verbintenis, maar wordt ingevolge het AMAR iedere militaire ambtenaar aangesteld.

Met de woorden «tenzij hij voor korter dan een etmaal achtereen in werkelijke dienst is opgeroepen», (artikel 1, eerste lid onder a ten 3e) wordt de categorie zelfstandigen, die zich niet tegen de financiële consequenties van ziekte en arbeidsongeschiktheid hebben verzekerd, van aanspraken krachtens de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen uitgesloten. Dit wordt niet langer juist geoordeeld. Derhalve dient deze zinsnede te vervallen.

Artikel I, onder B

Door de inwerkingtreding van de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW) op 1 oktober 1976 is artikel 6, dat betrekking had op voorzieningen tot behoud, herstel of ter bevordering van de arbeidsgeschiktheid, komen te vervallen. Omdat de titel van hoofdstuk III niet werd gewijzigd, wordt nu tevens van de gelegenheid gebruik gemaakt de woorden «en de overige voorzieningen» hierin te laten vervallen.

Artikel I, onder D

De wijziging van artikel 7, tweede lid, is een uitvloeisel van de invoering van de AAW op 1 oktober 1976. Sindsdien kan de belanghebbende als verzekerde van die wet aanspraak maken op de voorzieningen tot behoud, herstel of ter bevordering van arbeidsgeschiktheid, medische voorzieningen of voorzieningen ter verbetering van de levensomstandigheden als bedoeld in artikel 22a, eerste lid, onderdelen a, b en c, van de Organisatiewet Sociale Verzekering (Stb. 1989, 119). Op dat gebied is in de WAMIL dus geen uitvoeringsvoorschrift meer nodig. Door uitdrukkelijke toevoeging van de onderdelen d, e en f komt tot uitdrukking dat de onderdelen a, b en c impliciet buiten het uitvoeringsregime van de WAMIL vallen.

Artikel II

In dit artikel is een overgangsbepaling opgenomen die beoogt de op de dag van invoering in de WAMIL van de vereveningsbijdrage over ziekengeld reeds lopende ziekengelduitkeringen van de inhouding van een vereveningsbijdrage uit te sluiten. Dit om een inkomensachteruitgang die zonder deze bepaling door het heffen van een vereveningsbijdrage zou optreden te voorkomen.

Artikel III

Om uit te sluiten dat over uitkeringen op grond van de WAMIL alsnog premie wordt geheven, dient artikel I, onderdeel E voor wat betreft het ziekengeld op grond van de WAMIL terug te werken tot en met 1 mei 1985, zijnde de datum waarop de premieheffing over uitkeringen ingevolge de ZW is ingevoerd, en voor wat betreft de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen op grond van de WAMIL, tot en met 1 januari 1987, zijnde de datum waarop het systeem van vereveningsbijdrage in de WAO werd vervangen door premieheffing over WAO-uitkeringen.

Aan artikel I, onderdeel C, wordt voorzover het om arbeidsongeschiktheidsuitkeringen op grond van de WAMIL gaat, terugwerkende kracht gegeven tot en met 1 januari 1987. Door het uitvoeringsorgaan van de WAMIL zijn namelijk ook na 1 januari 1987 bedragen ter grootte van de vereveningsbijdragen op de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen op grond van de WAMIL in mindering gebracht, zulks in afwachting van een nadere wettelijke regeling ter zake. Deze gelden zullen alsnog op grond van artikel 6, derde lid, aan het Rijk afgedragen moeten worden. Op ziekengeld ingevolge Hoofdstuk II van de WAMIL is echter geen inhouding toegepast, reden waarom aan artikel I, onderdeel C, voor zover het gaat om ziekengelduitkeringen krachtens de WAMIL, geen terugwerkende kracht wordt verleend. Voor de heffing van de loonbelasting en de premie volksverzekeringen is geen bijzondere voorziening nodig voor de periode van 1 januari 1987 tot de inwerkingtreding van deze wet. De in deze periode ingehouden bedragen – welke op het moment van inhouding noch als premie werknemersverzekeringen, noch als vereveningsbijdragen konden worden aangemerkt – vormen naar hun aard geen loon, zodat hierover geen loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen is verschuldigd. Hieraan doet niet af dat aan artikel I, onderdeel C, terugwerkende kracht wordt gegeven.

De Minister van Defensie,
A. L. ter Beek

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
E. ter Veld